

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2018

Marking Scheme

Dutch

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Deel 1: tekstbegrip

(30 punten)

1) Waarnaar verwijzen de volgende woorden?

a: 'ze' (alinea 3: kunnen ze ontzagwekkend veel):

(1 punt)

Tieners die vertrouwen en autonomie krijgen

b: 'dat' (alinea 5: Klopt dat beeld?)

(1 punt)

Het beeld van de typische kenmerken van de puber (conflicten met ouders, stemmingswisselingen en risicovol gedrag)

c: Waarnaar verwijst 'dit' in de zin:

(1 punt)

wat moeten wij doen om ervoor te zorgen dat dit niet meer gebeurt. (alinea 6)

Het door de ouders als ongewenst gedrag omschreven gedrag van het kind

d: Specificeer de betekenis van het woord 'overdaad' zoals het in deze context wordt gebruikt:

'Een overdaad aan regeltjes is niet nuttig,'

(alinea 8)

(1 punt)

Een teveel aan regeltjes

e: Wat betekent 'nooit de drang gehad' in deze zin:

'Ik heb nooit de drang gehad om de regels te breken en te rebelleren tegen mijn ouders.'
(alinea 5)

(1 punt)

Nooit de behoefte gehad hebben om iets te doen (hier: om in te gaan tegen de beslissingen van de ouders)

2. Geef vijf redenen waarom –volgens de tekst- al te strenge ouders een negatief effect kunnen hebben op het gedrag van jongeren.

(5 punten)

- **Ze beperken de mogelijkheden voor hun kinderen om zich als volwassenen te gedragen .** **(1 p)**
- **Ze geven hun kinderen het gevoel dat ze hen niet vertrouwen.** **(1 p)**
- **De kinderen van te strenge ouders zijn minder veilig.** **(1 p)**
- **Kinderen van te strenge ouders voelen zich opgesloten en vinden dat ze worden tegengehouden door de regels.** **(1 p)**
- **Kinderen van te strenge ouders liegen tegen hun ouders om toch hun zin te doen.** **(1 p)**

3. Wat is volgens de tekst het verband tussen de adolescentie en het gedrag dat jongeren in deze periode van hun leven vertonen?

Ben je het daarmee eens of niet?

De kandidaat laat zien een geldig argument te kunnen gebruiken én de juiste informatie uit de tekst te kunnen halen. Het antwoord van de kandidaat bevat mogelijk een verwijzing uit de tekst zoals hieronder is weergegeven:

- **De adolescentie is een moeilijke periode waarin jongeren op zoek zijn naar hun eigen persoonlijkheid en hun zelfbeeld in vraag stellen. Met al de lichamelijke en emotionele veranderingen is hun jeugd een mijnenveld.**
- **Met deuren slaan, de psychologische onrust en soms extreem fysiek gedrag zijn enkele voorbeelden.**

(5 punten)

4. Ben je het eens of niet met de stelling dat verantwoordelijkheid geven aan jongeren beter werkt dan straffen of niet? Leg je standpunt uit en verdedig het.

(5 punten)

Het antwoord van de kandidaat bevat in elk geval verwijzingen naar de tekst én bevat een eigen reflectie over dit thema uit de persoonlijke levenssfeer van de kandidaat.

Het standpunt van de kandidaat dient in elk geval duidelijk te zijn en bevat in elk geval ook minstens één geldig argument.

Bijvoorbeeld:

- Adolescenten leren van hun eigen fouten.
- Adolescenten verlangen naar beloning en bevestiging.
- Om adolescenten een zekere mate van autonomie te geven, werkt het goed.
- Adolescenten moeten de vrijheid krijgen om fouten te maken en te leren dat hun acties consequenties hebben.
- Strenge ouders beperken niet alleen de mogelijkheden voor hun kinderen om zich volwassen te leren gedragen, maar geven hun kinderen het gevoel dat ze hen niet vertrouwen.
- Straf daarentegen zou leiden tot ineenstorting van vertrouwen, liegen en gevaar.

5. Gebaseerd op de tekst: Toon aan dat inzake regels en opvoeding de ouders van Pippa en de ouders van Emma een vergelijkbare aanpak hebben (2 punten).

Vind jij dat het belangrijker is om vrijheid te geven aan kinderen dan hen een vaste set regels en afspraken op te leggen? Beargumenteer je antwoord. (3 punten)

(5 punten)

De ouders van Pippa hebben een beperkt aantal afspraken gemaakt en lieten haar en haar broer vrij om te doen wat ze wilden, als ze maar rekening hielden met de die regels. De ouders van Emma leggen ook niet veel regels meer op omdat die al weet wat mag en wat niet.

Beide ouders hebben hun kinderen dus een beperkt aantal regels gegeven en hebben ook de nodige autonomie aan hun kinderen gegeven.

De kandidaat zal zelf eigen voorbeelden toevoegen om aan te tonen dat de kandidaat in staat is zelf te argumenteren.

6. Bespreek:

"Je moet als ouder op zoek gaan naar wat jij belangrijk vindt en wat jij jouw puber wilt meegeven. Ouders kennen dikwijls het onderscheid niet tussen wat ze lastig vinden - te korte rokjes, tijdens het eten met de telefoon spelen - en wat ze belangrijk vinden. Kies je strijdmomenten en daar trek je duidelijke grenzen. Laat je tiener daar mee over nadenken. Vraag hen wat haalbaar is. Ze moeten gehoord worden."

De kandidaat laat zien duidelijk een eigen standpunt in te kunnen nemen en verwijst ook naar de tekst. Uit het antwoord zal een gebalanceerd discussie blijken. Het antwoord kan - naast andere mogelijkheden - verwijzingen bevatten zoals hieronder:

Ouders moeten zelf duidelijk zijn over wat ze lastig vinden en wat ze belangrijk vinden.

Ouders moeten hun strijdmomenten kiezen en duidelijke grenzen trekken.

Ouders moeten inzien dat een overdaad aan regeltjes niet nuttig is.

Deel 2: commentaar

(30 punten)

'Een teveel aan regels leidt ertoe dat jongeren net het tegendeel gaan doen dan datgene wat van hen wordt verwacht.'

Becommentarieer in ongeveer 100 woorden jouw visie op deze stelling.

Het antwoord van de kandidaat bevat verwijzingen naar de in de tekst gegeven voorbeelden en laat een duidelijk eigen standpunt zien. Als voorbeeld kunnen de hieronder opgenomen fragmenten worden gebruikt, naast andere.

De jongere die een teveel aan regels krijgt opgelegd heeft het gevoel dat zijn of haar ouders hem of haar niet vertrouwen.

Jongeren die teveel regels krijgen opgelegd kunnen ook moeilijker zelf autonoom worden omdat ze net vrijheid nodig hebben om verantwoordelijke volwassenen te worden.

Deel 3: opstel

(40 punten)

Schrijf een opstel van ongeveer 300 woorden. Kies één van deze twee onderwerpen:

a) 'De beste regels zijn regels die mij inzicht geven in mijn eigen gedrag.'

of:

b) 'Kleren maken de man'.

Een zin die we vaak te horen krijgen. In hoeverre is het juist om te zeggen dat we een juist oordeel kunnen vellen over mensen op basis van de kleding die ze dragen?

Overweeg argumenten voor en tegen deze uitspraken.

Geef je mening in een essay van ongeveer 300 woorden.

